

# Vilkår for kontohold i Norges Bank (NBO)

## Banker

15. desember 2019

*Punkt 1.1 hjemmelsgrunnlag mv. er oppdatert med virkning fra 1. januar 2020*

## Innhold

<b>1</b>	<b>Innledende bestemmelser .....</b>	<b>3</b>
1.1	Hjemmelsgrunnlag mv. ....	3
1.2	Virkeområde.....	3
1.3	Endring i vilkårene .....	3
1.4	Definisjoner.....	3
<b>2</b>	<b>Kontohold, brukeradministrasjon mv.....</b>	<b>6</b>
2.1	Åpning, endring og avslutning av konto .....	6
2.2	Oppgjørskonto.....	7
2.3	Brukeradministrasjon for NBO Online .....	7
2.4	Kontoinformasjon, opplysningsplikt og daglig kontoavstemming .....	8
2.5	Test av systemendringer og nye versjoner .....	8
2.6	Taushetsplikt .....	8
<b>3</b>	<b>Betalingsoppgjør.....</b>	<b>8</b>
3.1	Frister for betalingsoppdrag .....	8
3.2	Tidspunkt for når betalingsoppdrag er lagt inn og endelig oppgjort .....	8
3.3	Direkte deltakelse i oppgjør av avregninger i Norges Bank.....	9
3.4	Oppgjør i Norges Bank for betalingsoppdrag gjennom NICS .....	9
3.5	Deltakelse i VPO NOK med oppgjør i Norges Bank .....	10
3.6	Oppgjør av betalingsoppdrag .....	10
3.7	Rett til å belaste og godskrive kontoer .....	11
3.8	Korrigerings av feilaktig registrering på en konto .....	11
<b>4</b>	<b>Beredskap.....</b>	<b>11</b>
4.1	Beredskapskonto .....	11
4.2	Forsterket beredskapsløsning .....	12
4.3	Beredskapsløsning med bruk av testnøkkel mv. ....	12
4.4	Beredskapsøvelser.....	13
<b>5</b>	<b>Pant for lån .....</b>	<b>13</b>
5.1	Adgang til lån.....	13
5.2	Bankens disposisjonsrett .....	13
5.3	Norges Banks disposisjonsrett .....	13
5.4	Avdrag, uttrekning og forfall .....	13
5.5	Disposisjonsrett over renter på pantsatte verdipapirer .....	14
5.6	Mislighold og avvikling under offentlig administrasjon mv. ....	14
5.7	Dekning i bankens midler .....	14
5.8	Lån innenfor Scandinavian Cash Pool .....	14
5.9	Omstøtelse av sikkerhet .....	15
5.10	Realisasjon av pant mv.....	15
5.11	Skatteplikt og skatterapportering.....	16
<b>6</b>	<b>Andre bestemmelser.....</b>	<b>16</b>
6.1	Erstatningsansvar .....	16
6.2	Lemping av Norges Banks ansvar.....	16
6.3	Melding til EFTAs overvåkingsorgan.....	16
<b>7</b>	<b>Oppsigelse og opphør .....</b>	<b>16</b>
<b>8</b>	<b>Lovvalg og tvisteløsning.....</b>	<b>17</b>
<b>9</b>	<b>Ikrafttredelse .....</b>	<b>17</b>

## **1 Innledende bestemmelser**

### **1.1 Hjemmelsgrunnlag mv.**

*Vilkårene for kontohold i Norges Bank (NBO) – Banker, heretter betegnet vilkårene, regulerer bankers adgang til kontohold, innskudd og lån i Norges Bank. Vilkårene er fastsatt med hjemmel i lov 21. juni 2019 nr. 31 om Norges Bank og pengevesenet mv. (sentralbankloven) §§ 3-1 og 3-3 og i forskrift 18. desember 2019 nr. 2025 om adgang til lån og innskudd i Norges Bank.*

Bestemmelser ved insolvens er gitt med hjemmel i lov 17. desember 1999 nr. 95 om betalingsystemer mv., i lov 26. mars 2004 nr. 17 om finansiell sikkerhetsstillelse og i lov 10. april 2015 nr. 17 om finansforetak og finanskonsern.

Bestemmelsene om ordningen med Scandinavian Cash Pool er basert på egne avtaler mellom Norges Bank og henholdsvis Danmarks Nationalbank og Sveriges riksbank.

Banken forplikter seg til å følge disse vilkårene ved å fylle ut, undertegne og sende til Norges Bank *Skjema for kontohold i Norges Bank (NBO) – Banker*.

Norges Bank fastsetter følgende utfyllende bestemmelser til vilkårene:

- Driftsmønsteret for Norges Banks oppgjørssystem (NBO)
- Priser og gebyrer i Norges Banks oppgjørssystem (NBO)

### **1.2 Virkeområde**

Vilkårene gjelder etablering og bruk av kontoer banken har i Norges Bank og for bankens deltakelse i Norges Banks oppgjørssystem (NBO). Videre gjelder vilkårene bankens pant for egne lån i Norges Bank, og Norges Banks rett til å foreta motregning og til å realisere pantet. Vilkårene gjelder dessuten for bankens pant for eget eller annen banks lån innenfor ordningen med Scandinavian Cash Pool.

### **1.3 Endring i vilkårene**

Norges Bank kan endre vilkårene og de utfyllende bestemmelsene som nevnt i punkt 1.1. Endringene settes normalt i kraft med minst én (1) måneds varsel, med unntak for utfyllende bestemmelser om priser og gebyrer som varsles to (2) måneder før de trer i kraft. Hvis Norges Bank anser det nødvendig, kan endringer bli satt i kraft med kortere varslingsfrist.

Vesentlige endringer i vilkårene og i de utfyllende bestemmelsene vil bli sendt på høring før de fastsettes.

Norges Bank kunngjør endringene ved rundskriv.

### **1.4 Definisjoner**

Med avregning menes beregning av netto betalingsposisjoner på grunnlag av enkeltbetalinger.

Med avregningssystem menes et system for å beregne netto betalingsposisjoner.

Med bank menes forretnings- og sparebank med hovedsete i Norge, filial i Norge av bank og kredittinstitusjon med hovedsete i annen stat samt bank og kredittinstitusjon som har adgang til å markedsføre og yte tjenester i Norge fra annen EØS-stat, og som ikke har filial i Norge (grensekryssende virksomhet).

Med betalingsoppdrag menes ordre om å gjøre opp en betaling, herunder en netto betalingsposisjon i en avregning.

Med betalingsoppgjør menes oppgjør av et betalingsoppdrag.

Med beredskapskonto menes en passiv konto som ikke gir adgang til lån og innskudd i Norges Bank før den er aktivert.

Med Bits menes Bits AS som operatør av NICS i henhold til lov om betalingssystemer mv.

Med bruttooppdrag menes betalingsoppdrag mellom to kontohavere i NBO.

Med bruttooppgjør menes oppgjør av bruttooppdrag.

Med dekning menes at det er tilstrekkelige midler til å gjennomføre et betalingsoppdrag ved belastning av den kontoen som er angitt i betalingsoppdraget. På hovedkonto kan dekning være i form av innskudd og låneadgang, mens dekning på LOM-konto kan bare være i form av innskudd.

Med driftsmønster for NBO menes faste daglige aktiviteter i oppgjørssystemet, herunder åpnings- og stengtider samt frister for betalingsoppgjørene.

Med forsterket beredskapsløsning menes tjenesten *Market Infrastructure Resiliency Service (MIRS)* fra SWIFT som kan erstatte hovedfunksjonene i NBO i en krisesituasjon.

Med hovedkonto menes bankens konto i Norges Bank som bankens innskudd samles på over natten.

Med insolvensbehandling menes en situasjon der banken avvikles under offentlig administrasjon eller tilsvarende prosedyre i henhold til gjeldende rett i den staten banken har sitt hovedsete.

Med innledning av insolvensbehandling menes det tidspunktet da relevant judisiell eller administrativ myndighet fattet sin beslutning om insolvensbehandling.

Med LOM-konto (*Liquidity Optimisation Mechanism*) menes underkonto til hovedkonto som brukes til oppgjør av betalingsoppdrag. Følgende LOM-kontoer er regulert i vilkårene:

- VPO LOM som benyttes for oppgjør av betalingsoppdrag som er avregnet i VPO NOK.
- CLS LOM som benyttes for oppgjør av betalingsoppdrag mellom banken og CLS på bakgrunn av valutahandler.
- Straks LOM som benyttes som sikkerhet for oppgjør av betalinger mellom deltakere i NICS Real og for oppgjør i NBO av slike betalinger.
- NBO LOM som benyttes for oppgjør av alle andre betalingsoppdrag.

Med lånekonto menes bankens konto i Norges Bank som bankens D-lån vil være registrert på.

Med NBO (*Norges Banks oppgjørssystem*) menes Norges Banks system for kontohold og oppgjør av betalingsoppdrag.

Med NBO Online menes Norges Banks nettbaserte informasjons- og transaksjonssystem for bankers tilgang til sine kontoer i NBO.

Med nettooppgjør menes oppgjør av avregning mottatt fra avregningsystem.

Med NICS (*Norwegian Interbank Clearing System*) menes bankenes interbanksystem for avregning og oversendelse av betalingsoppdrag. NICS har følgende hovedfunksjoner:

- NICS Netto avregner betalinger mellom bankene og oversender netto betalingsposisjon for hver bank til oppgjørsbank. I Norges Bank gjøres betalingsposisjonene opp på hver banks NBO LOM-konto.
- NICS Brutto oversender betalingsoppdrag enkeltvis til Norges Bank for oppgjør på hver banks NBO LOM-konto.
- NICS Real avregner straksbetalinger mellom bankene og oversender netto betalingsposisjon for hver bank til oppgjørsbank. I Norges Bank gjøres betalingsposisjonene opp på hver banks Straks LOM-konto.

Med operatør menes institusjon som er ansvarlig for driften av et avregnings- eller oppgjørssystem.

Med oppgjør menes endelig overføring av penger mellom banker og mellom banker og andre med konto i NBO.

Med oppgjørsbank menes bank som gjør opp betalingsoppdrag med endelig virkning for annen bank.

Med oppgjørsdag (*virkedag, jf. betalingsystemloven §4-2, tredje ledd*) menes fra den dato og det tidspunkt NBO stenges for oppgjør en oppgjørsdato til det tidspunkt NBO stenges for oppgjør neste oppgjørsdato.

Med oppgjør dato menes hver av ukedagene fra og med mandag til og med fredag, med unntak av helligdager, offentlige høytidsdager og julaften. For hvert år kunngjøres oppgjør datoene på Norges Banks internettside.

Med oppgjørskonto menes hovedkonto og én eller flere underkontoer (LOM-kontoer) i NBO som benyttes til oppgjør av betalingsoppdrag og som banken har rett til å disponere over.

Med pant menes aktiva som banken har stilt som sikkerhet for lån i Norges Bank samt eget eller annen banks lån innenfor ordningen med SCP.

Med pantekonto menes innskudd på ikke rentebærende konto i Norges Bank som banken stiller som sikkerhet for eget eller annen banks lån i Danmarks Nationalbank og/eller Sveriges riksbank i henhold til avtaler om Scandinavian Cash Pool mellom Danmarks Nationalbank, Sveriges riksbank og Norges Bank.

Med realisasjon menes å selge pantsatte verdipapirer og å tiltre innskudd på pantekonto.

Med reallikviditet menes midler som er tilgjengelig for en bank i NICS Real til gjennomføring av straksbetalinger.

Med Scandinavian Cash Pool (SCP) menes ordningen som innebærer at Danmarks Nationalbank, Sveriges riksbank og Norges Bank yter lån til en bank mot sikkerhet i bankens eller annen banks innskudd på pantekonto i en av de to andre sentralbankene.

Med SWIFT-bank menes bank som deltar i SWIFT og kan sende og motta SWIFT-meldinger.

Med testnøkkel menes en tallkode utstedt av Norges Bank til bruk for å verifisere oppdrag fra banken til Norges Bank i beredskapssituasjoner.

Med verdipapiroppgjør menes oppgjør av pengeposisjoner i avregninger fra Verdipapirsentralen ASA (VPS).

Med VPO NOK menes VPS' verdipapiroppgjørssystem for avregning og oppgjør av handler i finansielle instrumenter i norske kroner (NOK).

Med VPS menes Verdipapirsentralen ASA.

## **2 Kontohold, brukeradministrasjon mv.**

### **2.1 Åpning, endring og avslutning av konto**

Bank kan anmode Norges Bank om å opprette oppgjørskonto eller beredskapskonto ved å sende søknad med utfylt *Skjema for kontohold i Norges Bank (NBO) – Banker*. Skjemaet benyttes også ved melding om endring eller avvikling av konto.

Banken skal gi Norges Bank melding om endring av rettslig selskapsform, fusjon eller fisjon senest én (1) måned før endringen trer i kraft. Norges Bank kan, ved saklig grunn,

si opp kontoholdet med virkning fra tidspunktet for iverksettelsen av endringen, jf. punkt 7.

## **2.2 Oppgjørskonto**

Bank som har oppgjørskonto i Norges Bank skal bruke NBO Online til å overvåke gjennomføringen av alle betalingsoppgjørene i NBO som banken deltar i.

Banken disponerer sine kontoer i Norges Bank ved bruk av NBO Online eller innsending av SWIFT-meldinger. Betalingsoppdrag som registreres i NBO Online må verifiseres av annen bruker i banken før de kan gjøres opp i NBO.

Banken skal ha interne rutiner for bruk av NBO Online og registrering av betalingsoppdrag som sendes via SWIFT, slik at ikke uautorisert tilgang påfører Norges Bank eller andre deltakere i NBO driftsforstyrrelser, økonomisk tap eller andre negative konsekvenser, herunder brudd på integritet eller konfidensialitet.

Banken er ansvarlig for at egne brukere som skal benytte NBO Online på vegne av banken, kjenner regelverket og prosedyrene for deltakelse i NBO, herunder brukerveiledningen for NBO Online.

Banken skal meddele Norges Bank hvem som er bankens kontaktpersoner for den operative likviditetsstyringen og for verdipapirer som pantsettes for lån i Norges Bank ved å sende inn utfylt *Skjema for kontaktpersoner – Norges Banks oppgjørssystem (NBO)*.

## **2.3 Brukeradministrasjon for NBO Online**

Banken skal til enhver tid ha minst én brukeransvarlig som er bemyndiget til å administrere bankens brukere av NBO Online. For å melde inn eller endre brukeransvarlig skal *Skjema for brukeransvarlig – NBO Online* benyttes.

Brukeransvarlig skal tilordne rettigheter til hver bruker og melde nye brukere, samt endringer og slettinger av brukere, til Norges Bank uten unødig opphold og ellers informere Norges Bank om brukere som er i permisjon.

Brukerrettighetene er personlige og skal ikke deles med andre. For å melde inn nye brukere, endre brukerrettighet eller slette brukere skal *Skjema for brukertilgang – NBO Online* benyttes.

Brukeransvarlig skal påse at koder og kodebrikker oppbevares betryggende og i henhold til bankens sikkerhetskrav.

Antallet brukere av NBO Online skal begrenses til de som aktivt bruker løsningen eller skal benytte løsningen i en beredskapssituasjon. Norges Bank vil deaktivere tilgangen til NBO Online for brukere som ikke har vært pålogget de siste seks (6) månedene.

Brukeransvarlig skal bekrefte, på forespørsel fra Norges Bank, hvem i banken som har brukerrettigheter til NBO Online.

## **2.4 Kontoinformasjon, opplysningsplikt og daglig kontoavstemming**

Norges Bank skal gi banken informasjon om betalingsoppdrag som er gjort opp på bankens kontoer og kontoutskrifter for hver enkelt konto gjennom NBO Online. Norges Bank kan også informere banken om oppgjør og kontoutskrifter via SWIFT.

Banken skal avstemme sine kontoer i NBO daglig.

## **2.5 Test av systemendringer og nye versjoner**

Banken skal etter anmodning fra Norges Bank delta i tester av systemendringer og nye versjoner av systemløsninger for NBO. Norges Bank skal informere banken om tidspunkt og andre praktiske forhold i god tid før testen skal gjennomføres.

## **2.6 Taushetsplikt**

Medarbeidere hos banken har taushetsplikt med hensyn til opplysninger de får via kontoholdet i Norges Bank om andres forretningsmessige eller personlige forhold, med mindre annet følger av lov. Banken plikter å gjøre alle sine berørte medarbeidere kjent med taushetsplikten. Tilsvarende gjelder andre som utfører oppdrag for banken.

Taushetsplikten er ikke til hinder for at partene gir de opplysninger som ansees nødvendige for at Norges Bank skal kunne utøve sine oppgaver som oppgjørsbank for banken. Taushetsplikten er heller ikke til hinder for at Norges Bank kan varsle aktører, som avregningssentraler og sentrale motparter, som sender betalingsoppdrag til Norges Bank på vegne av flere institusjoner, om endringer i bankens deltakelse i NBO. Det samme gjelder melding fra NBO til VPO om bankens saldo på VPO LOM-konto og melding fra NBO til NICS Real om saldo på bankens Straks LOM-konto.

Dersom én eller flere banker mangler dekning for sin betalingsposisjon i en avregning som skal gjøres opp i NBO, kan Norges Bank informere operatøren for avregningssystemet om hvilke banker som mangler dekning. Norges Bank kan også informere operatøren for et avregningssystem om oppsigelse, suspensjon og begrensning av bankers låneadgang samt om avslutning av konto i Norges Bank.

# **3 Betalingsoppgjør**

## **3.1 Frister for betalingsoppdrag**

Oppdrag som skal gjøres opp med samme dags virkning, må være mottatt i NBO innen tidspunktet den aktuelle kontoen stenges for oppgjør i henhold til driftsmønsteret for NBO. Banken skal angi oppgjørsgjeld dato for oppgjør av betalingsoppdrag og kan angi oppgjørstidspunkt innenfor oppgjørsgjeld dato.

## **3.2 Tidspunkt for når betalingsoppdrag er lagt inn og endelig oppgjort**

Et betalingsoppdrag anses lagt inn i NBO og er endelig oppgjort når det er belastet en av bankens kontoer i Norges Bank. Norges Bank, banken eller tredjepart kan ikke tilbakekalle betalingsoppdraget etter dette tidspunktet.



Et betalingsoppdrag på bakgrunn av en avregning i VPO NOK anses lagt inn i NBO når det er kontrollert (matchet) i VPO NOK. Norges Bank, banken eller tredjepart kan ikke tilbakekalle betalingsoppdraget etter dette tidspunktet. Slike betalingsoppdrag er endelig oppgjort når de er belastet bankens VPO LOM-konto og innskuddet på kontoen er disponibelt for banken.

Et betalingsoppdrag på bakgrunn av en avregning i NICS Real anses lagt inn i NBO på det tidspunkt NICS Real godskriver betalingsmottakers banks reallikviditet. Norges Bank, banken eller tredjepart kan ikke tilbakekalle betalingsoppdraget etter dette tidspunktet. Slike betalingsoppdrag er endelig oppgjort når de er belastet bankens Straks LOM-konto.

### **3.3 Direkte deltakelse i oppgjør av avregninger i Norges Bank**

Bank som er direkte deltaker i oppgjør av avregninger i Norges Bank, skal være SWIFT-bank. Norges Bank kan i særlige tilfeller gjøre unntak fra kravet etter søknad fra banken. Norges Bank kan fastsette nærmere vilkår for slikt unntak.

### **3.4 Oppgjør i Norges Bank av betalingsoppdrag fra NICS**

Banken aksepterer at betalingsoppdrag fra NICS kan belastes og godskrives bankens kontoer i Norges Bank.

Bank som er direkte deltaker i oppgjør av avregninger i Norges Bank skal være bemannet og overvåke gjennomføringen av betalingsoppgjør fra kl. 07:00 til NBO er stengt for oppgjør av betalingsoppdrag samme oppgjør dato.

Betalingsoppdrag som er lagt inn i NICS Real før tidspunktet for innledning av insolvensbehandling hos banken, kan gjøres gjeldende etter sitt innhold. Det samme gjelder betalingsoppdrag som er lagt inn i NICS Real etter åpning av insolvensbehandlingen, men før Bits fikk eller burde hatt kunnskap om at insolvensbehandling var innledet.

Innskudd som står på bankens Straks LOM-konto på tidspunktet for innledning av insolvensbehandling av banken, skal kunne benyttes for oppgjør samme oppgjør dag. Det samme gjelder innskudd som godskrives den aktuelle bankens Straks LOM-konto som følge av betalingsoppdrag fra NICS Real etter tidspunktet for innledning av insolvensbehandlingen, men før Bits fikk eller burde hatt kunnskap om at insolvensbehandling var innledet.

Ved endring i sin deltakelse i NICS som har betydning for bankens deltakelse i betalingsoppgjør i NBO, skal banken gi Norges Bank melding om endringen ved å benytte *Skjema for kontohold i Norges Bank (NBO) – Banker*. Skjemaet skal være Norges Bank i hende senest én (1) uke før endringen settes i verk.

Fristen om én ukes varsel til Norges Bank ved endring av deltakelsen i NICS gjelder ikke i situasjoner der banken raskt må skifte oppgjørsbank. I slike situasjoner har banken adgang til å benytte Norges Bank som oppgjørsbank fra det tidspunktet Norges Bank har iverksatt endringen.

### **3.5 Oppgjør i Norges Bank av betalingsoppdrag fra VPS**

Banken aksepterer at betalingsoppdrag fra VPS kan belastes og godskrives bankens VPO LOM-konto i Norges Bank.

Banken skal før oppgjøret av hver avregning overføre innskudd til sin VPO LOM-konto innen fristene som er fastsatt i driftsmønsteret for NBO. Banken disponerer ikke over innskuddet som er avsatt på VPO LOM-kontoen i de tidsrommene som er angitt i driftsmønsteret. Gjennomføringen av verdipapiroppjøret forutsetter at hver deltaker har dekning for sin betalingsposisjon i form av innskudd på sin VPO LOM-konto.

Betalingsoppdrag som er lagt inn i VPO NOK før tidspunktet for innledning av insolvensbehandling hos banken, kan gjøres gjeldende etter sitt innhold. Det samme gjelder betalingsoppdrag som er lagt inn i VPO NOK etter åpning av insolvensbehandlingen, men før VPS fikk eller burde hatt kunnskap om at insolvensbehandling var innledet.

Innskudd som står på bankens VPO LOM-konto på tidspunktet for innledning av insolvensbehandling av banken skal kunne benyttes for oppgjør samme oppgjørsdag. Det samme gjelder innskudd som godskrives den aktuelle bankens VPO LOM-konto som følge av betalingsoppdrag fra VPO NOK etter tidspunktet for innledning av insolvensbehandlingen.

### **3.6 Oppgjør av betalingsoppdrag**

Dersom banken ikke har oppgitt oppgjørstidspunkt, skal Norges Bank gjøre opp betalingsoppdrag på bankens kontoer i den rekkefølgen de er mottatt.

Ved manglende dekning på NBO LOM-konto, gjelder følgende prioriteringer for oppgjør av betalingsoppdrag:

1. Renter på lån med fast løpetid (F-lån) og oppgjør av valutahandler med Norges Bank.
2. Avregninger fra NICS Netto.
3. Bruttooppdrag fra banken og betalingsoppdrag fra Norges Bank utenom oppgjør av valutahandler med Norges Bank.

Banken kan prioritere et bruttooppdrag foran et annet bruttooppdrag i kø, men ikke prioritere et bruttooppdrag foran en avregning i kø.

Banken skal ha dekning for sine betalingsoppdrag og øvrige forpliktelser innen de frister som er fastsatt i driftsmønsteret for NBO. Betalingsoppdrag som skal belastes hovedkontoen, avvises umiddelbart dersom det ikke er dekning for oppdraget.

Norges Bank kan avvise en avregning uten dekning, eller dersom operatøren for avregningssystemet ber om det. Dette gjelder selv om fristene i driftsmønsteret for NBO ikke er overskredet. Norges Bank kan gjøre opp en avregning som erstatter den avviste avregningen.

Norges Bank vil avvise en avregning eller et bruttooppdrag dersom det ikke er dekning på bankens LOM-konto på stengetidspunktet for den aktuelle kontoen.

Ved alvorlige driftsavvik med redusert tilgjengelighet eller kapasitet i NBO, kan bestemmelsene i første og andre avsnitt fravikes av Norges Bank. Avregninger, betalinger til CLS Bank og andre bruttooppdrag som er viktig for at betalingsoppgjørene gjennomføres, vil bli prioritert.

### **3.7 Rett til å belaste og godskrive kontoer**

Norges Bank har rett til å belaste bankens kontoer på grunnlag av betalingsoppdrag som mottas i henhold til vilkårene. Det samme gjelder krav som Norges Bank har mot banken som følge av bankens lån i Norges Bank og dens deltakelse i NBO, herunder priser og gebyrer. For innskudd på bankens VPO LOM-konto og Straks LOM-konto, gjelder Norges Banks rett etter annet punktum bare i den utstrekning det er innskudd igjen på kontoen ved slutten av oppgjørsdagen for innledning av insolvensbehandling.

### **3.8 Korrigering av feilaktig registrering på en konto**

Dersom Norges Bank har godskrevet feil konto eller beløp, kan Norges Bank rette feilen med varslings til banken hvis rettingen skjer innen utløpet av den tredje oppgjørsdagen etter at feilen oppsto. Dersom rettingen skjer senere, skal Norges Bank innhente skriftlig samtykke fra banken på forhånd.

Dersom Norges Bank har foretatt uriktig belastning av bankens kontoer, skal Norges Bank rette feilen uten ugrunnet opphold.

## **4 Beredskap**

### **4.1 Beredskapskonto**

Bank som ikke har oppgjørskonto kan anmode om beredskapskonto i Norges Bank. Beredskapskontoen er inaktiv inntil den er aktivert av Norges Bank. Inaktiv beredskapskonto gir ikke adgang til å foreta innskudd, oppta lån eller delta i betalingsoppgjør.

For at Norges Bank skal aktivere beredskapskontoen, må banken sende inn *Skjema for kontohold i Norges Bank (NBO) – Banker*. Norges Bank vil aktivere beredskapskontoen så snart denne anmodningen er mottatt og godkjent.

Norges Bank må ha saklig grunn for å avslå bankens anmodning om aktivering av beredskapskonto.

En aktivert beredskapskonto gir banken adgang til lån og innskudd. Banken disponerer over sin beredskapskonto fra det tidspunktet kontoen er aktivert og fram til den deaktiveres eller oppgjørskonto blir etablert. Banken sender betalingsoppdrag til Norges Bank med bruk av beredskapsløsning i henhold til punkt 4.3.

Senest fjorten (14) kalenderdager etter at beredskapskontoen er aktivert, skal banken gi angi om den vil deaktivere beredskapskontoen, etablere oppgjørskonto eller avslutte kontoholdet. Dette gjøres ved å benytte *Skjema for kontohold i Norges Bank (NBO) – Banker*.

## **4.2 Forsterket beredskapsløsning**

Dersom Norges Bank tar i bruk forsterket beredskapsløsning for NBO (MIRS), skal Norges Bank varsle banken på forhånd.

På anmodning skal banken bekrefte korrekt saldo på sin konto i Norges Bank.

Ved bruk av den forsterkede beredskapsløsningen vil alle betalingsoppgjør, unntatt oppgjør av avregnede betalingsposisjoner fra NICS Real, bli gjennomført på én konto for hver bank. Beredskapsløsningen gir ikke mulighet til å reservere innskudd til bestemte betalingsoppgjør unntatt for oppgjør av betalinger i NICS Real.

Endringer i bankens låneadgang vil gjøres manuelt av Norges Bank og normalt kun ved forfall av pantsatte verdipapirer og ved registrering av nytt pant.

SWIFT-banker skal sende betalingsoppdrag til Norges Bank via SWIFT som normalt og vil motta kontoutskrift som SWIFT-melding. SWIFT-banker vil ha tilgang til å overvåke gjennomføringen av sine betalingsoppdrag i et særskilt brukergrensesnitt via SWIFT WebAccess.

Banker som ikke er SWIFT-bank, må sende betalingsoppdrag til Norges Bank ved å benytte beredskapsløsning i henhold til punkt 4.3. Slike banker vil ikke ha tilgang til å overvåke gjennomføringen av sine betalingsoppdrag i den forsterkede beredskapsløsningen. Når bruken av beredskapsløsningen er avsluttet, skal Norges Bank sende kontoutskrift til banken for den perioden beredskapsløsningen har vært i bruk.

Ved bruk av den forsterkede beredskapsløsningen, vil renter for lån og innskudd på oppgjørskonto kun bli belastet og/eller godskrevet bankens konto i forbindelse med månedsskifte og når bruken av beredskapsløsningen er avsluttet og den ordinære oppgjørsløsningen settes i drift igjen. Renter for lån med fast løpetid (F-lån) og innskudd med fast løpetid (F-innskudd) vil bli belastet og godskrevet som normalt.

Ved bruk av den forsterkede beredskapsløsningen, skal bank som er direkte deltaker i oppgjør av avregninger i Norges Bank, være bemannet og overvåke gjennomføringen av betalingsoppgjør fra kl. 07:00 til NBO er stengt for oppgjør av betalingsoppdrag samme oppgjør dato.

## **4.3 Beredskapsløsning med bruk av testnøkkel mv.**

I avvikssituasjoner kan banken, etter godkjenning av Norges Bank, disponere over innestående på sine kontoer ved å sende oppdrag til Norges Bank med e-post eller telefaks med testnøkkel eller brev undertegnet av personer med signaturfullmakt. På denne måten kan banken sende betalingsoppdrag til Norges Bank, oppdrag for å belaste sin konto ved uttak av kontanter fra Norges Bank og anmode Norges Bank om å frigi pantsatte verdipapirer.

Oppdrag som nevnt i første avsnitt med korrekt testtall er forpliktende for banken. Med dette menes at Norges Bank er forpliktet til å utføre oppdragene og belaste bankens

konto uten ytterligere kontrolltiltak. Norges Bank vil ikke automatisk bekrefte overfor banken at oppdrag er mottatt.

Norges Bank utsteder testnøkkel til banken ved åpning av ordinær konto og ellers ved behov. Banken plikter å oppbevare testnøkkelen på en betryggende måte, slik at den ikke kan anvendes av uvedkommende.

Norges Bank påtar seg ikke ansvar for feil eller forsinkelser som skyldes problemer med oversendelse av oppdrag fra banken til Norges Bank i henhold til punkt 4.3.

#### **4.4 Beredskapsøvelser**

Banken skal delta i beredskapsøvelser som Norges Bank gjennomfører for NBO. Ved varslede beredskapsøvelser skal Norges Bank informere banken om tidspunktet for øvelsen og andre praktiske forhold i god tid før øvelsen gjennomføres. Ved øvelser der det nøyaktige tidspunktet ikke skal være kjent, skal Norges Bank varsle i god tid med angivelse av planlagt tidsperiode for øvelsen.

### **5 Pant for lån**

#### **5.1 Adgang til lån**

For å få adgang til lån i Norges Bank må banken undertegne og sende til Norges Bank *Skjema for kontohold i Norges Bank (NBO) – Banker* med utfylt punkt D *Lån i Norges Bank* og punkt E *Pantsettelseserklæring – Sikkerhet for lån i Norges Bank*.

Dersom størrelsen på bankens lån og påløpte renter og gebyrer overstiger låneverdien av pantet, kan Norges Bank kreve at banken øker sin sikkerhetsstillelse. I slike tilfeller kan Norges Bank også benytte bankens ordinære innskudd i Norges Bank som sikkerhet.

#### **5.2 Bankens disposisjonsrett**

Aktiva som banken har pantsatt som sikkerhet for lån i Norges Bank, kan ikke benyttes som pant overfor tredjepart.

Pantsatte verdipapirer kan bare frigis av Norges Bank.

#### **5.3 Norges Banks disposisjonsrett**

Norges Bank kan bare benytte pantet til dekning av de krav som er angitt i *Skjema for kontohold i Norges Bank (NBO) – Banker, punkt E*. Pantet skal realiseres i overensstemmelse med bestemmelsene i punktene 5.6 – 5.9.

#### **5.4 Avdrag, uttrekning og forfall**

Utbetalinger i forbindelse med avdrag, uttrekning eller forfall av verdipapirer som er pantsatt som sikkerhet for lån i Norges Bank, inngår i Norges Banks panterett og skal godskrives den kontoen som Norges Bank bestemmer. Pantsatte verdipapirer gir ikke låneadgang oppgjørsdagen før uttrekning eller forfall.

## **5.5 Disposisjonsrett over renter på pantsatte verdipapirer**

Banken disponerer over utbetalte renter på verdipapirer som er pantsatt til fordel for Norges Bank.

## **5.6 Mislighold og avvikling under offentlig administrasjon mv.**

Innenfor rammen av disse vilkårene og bestemmelser i *Skjema for kontohold i Norges Bank (NBO) – Banker*, jf. *punkt E Pantsettelseserklæring – Sikkerhet for lån i Norges Bank*, har Norges Bank rett til å inndrive sine krav mot banken ved å gjennomføre sluttavregning og til å tiltre og realisere hele eller deler av pantet dersom:

- a. banken misligholder sine forpliktelser overfor Norges Bank ved tilbakebetaling av lån eller betaling av renter på lån,
- b. banken misligholder sine forpliktelser overfor Norges Bank til å øke sin sikkerhetsstillelse dersom summen av lån og påløpte renter overstiger låneverdien av pantet,
- c. insolvensbehandling av banken er besluttet,
- d. Norges Bank har besluttet å suspendere eller begrense bankens låneadgang etter bestemmelsene i *forskrift om adgang til lån og innskudd i Norges Bank*

## **5.7 Dekning i bankens midler**

Dersom minst ett av vilkårene i punkt 5.6 foreligger, kan Norges Bank inndrive sine krav mot banken i bankens innskudd i Norges Bank, herunder ordinære innskudd og innskudd med fast løpetid (F-innskudd).

## **5.8 Lån innenfor Scandinavian Cash Pool**

### *Lån i Norges Bank*

Norges Bank kan yte lån gjennom dagen til banken mot pant i form av særskilt innskudd i Danmarks Nationalbank eller Sveriges riksbank innenfor SCP. Slikt pant kan stilles av banken selv eller annen bank.

Så snart Norges Bank har mottatt bekreftelse fra Danmarks Nationalbank eller Sveriges riksbank om bankens innskudd på særskilt pantekonto, økes bankens låneadgang i Norges Bank tilsvarende etter omregning og avkorting.

Lån fra Norges Bank til banken mot pant i særskilt innskudd i Danmarks Nationalbank eller Sveriges riksbank innenfor SCP, skal innfris samme oppgjørsdag og innen fristen som er angitt i driftsmønsteret for NBO.

Pantet frigis når banken har innfridd lånet i Norges Bank. Ved delvis innfrielse av lånet, frigis pantet tilsvarende.

Dersom banken ikke innfrir lånet innen det tidspunktet som Norges Bank har fastsatt, vil Norges Bank ilegge banken gebyr i henhold til gjeldende priser og gebyrer i NBO. Gebyret belastes bankens konto i Norges Bank.

### *Lån i Danmarks Nationalbank eller Sveriges riksbank*

Bankens låneadgang i Danmarks Nationalbank og/eller Sveriges riksbank innenfor SCP er regulert i vilkårene for de to sentralbankenes oppgjørssystemer (henholdsvis KRONOS og RIX).

Hvis banken har stilt pant i Norges Bank for lån i Danmarks Nationalbank eller Sveriges riksbank innenfor SCP, kan Norges Bank utbetale midler på pantekontoen straks Danmarks Nationalbank eller Sveriges riksbank krever det.

Dersom banken ikke innfrir sitt lån i Danmarks Nationalbank og/eller i Sveriges riksbank innenfor SCP, slik at banken ikke får frigitt inntøst på pantekontoen i Norges Bank innen de frister som gjelder for slik frigivelse, vil Norges Bank ilegge banken gebyr i henhold til gjeldende priser og gebyrer i NBO. Gebyret belastes bankens konto i Norges Bank.

Norges Bank har ikke adgang til å inndrive sine krav mot banken ved å avregne sine krav mot bankens innskudd på pantekonto i Norges Bank som er stilt som sikkerhet for lån i Danmarks Nationalbank og/eller Sveriges riksbank innenfor SCP.

### **5.9 Omstøtelse av sikkerhet**

Inntøst på bankens kontoer og bankens pantsettelse til fordel for Norges Bank kan ikke omstøtes etter *dekningslovens § 5-7*, jf. *lov om betalingssystemer mv. § 4-4* og *lov om finansiell sikkerhetsstillelse § 5*.

### **5.10 Realisasjon av pant mv.**

Dersom minst ett av vilkårene i punkt 5.6 foreligger, kan Norges Bank omgående og uten ytterligere samtykke fra banken eller administrasjonsstyret/boet realisere pant registrert i verdipapirregister i Norge eller i utlandet. Det samme gjelder innskudd i Danmarks Nationalbank og/eller i Sveriges riksbank som er pantsatt for lån i Norges Bank. Ved slik realisasjon vil Norges Bank anmode Danmarks Nationalbank eller Sveriges riksbank om å utbetale pantet til Norges Bank.

Norges Bank skal bare realisere pant til dekning av kravene som er nevnt i *Skjema for kontohold i Norges Bank (NBO) – Banker*, jf. *punkt E Pantsettelseserklæring – Sikkerhet for lån i Norges Bank*. Norges Bank skal varsle banken eller administrasjonsstyret/boet før pantet realiseres.

Verdifastsettelse, realisasjon og eventuelt sluttoppgjør mellom banken og Norges Bank skal gjennomføres på kommersielt rimelige vilkår. For pantsatte innskudd i Danmarks Nationalbank og/eller Sveriges riksbank skal sluttoppgjøret baseres på den valutakursen som oppnås hos en uavhengig megler på tidspunktet for realisasjon av pantet.

Ved undertegning av *Skjema for kontohold i Norges Bank (NBO) – Banker*, og utfyllt *punkt E Pantsettelseserklæring – Sikkerhet for lån i Norges Bank*, gir banken Norges Bank ugjenkallelig fullmakt til å gi kontofører for verdipapirer, verdipapirregister og megler de instruksjoner som er nødvendige for å realisere pantet.

## **5.11 Skatteplikt og skatterapportering**

Banken er ansvarlig for at dokumenter knyttet til skatteplikt og skatterapportering mv. blir utfylt korrekt og rapportert til rett tid. Der dette er påkrevd, må banken oversende de angjeldende dokumenter til Norges Bank for undertegning og videresending til de aktuelle mottakerne.

## **6 Andre bestemmelser**

### **6.1 Erstatningsansvar**

Norges Bank er ansvarlig for rentetap dersom Norges Bank foretar en feilaktig eller forsinket godskrift eller belastning av bankens kontoer.

Norges Bank er ikke ansvarlig for annet direkte tap enn rentetap dersom Norges Bank godtgjør at feilen eller forsinkelsen skyldes en hindring som ligger utenfor Norges Banks kontroll, og som Norges Bank ikke med rimelighet kunne ventes å ta i betraktning på tidspunktet kontoholdet ble åpnet eller unngå eller overvinne følgene av på et senere tidspunkt. Ansvarsfriheten gjelder så lenge hindringen foreligger.

Norges Bank er ikke ansvarlig for indirekte tap med mindre tapet skyldes feil eller forsinkelse som følge av grov uaktsomhet eller forsett fra Norges Banks side.

### **6.2 Lemping av Norges Banks ansvar**

Hvis banken har medvirket til feil eller forsinkelse, kan Norges Banks ansvar etter punkt 6.1 lempes eller falle bort.

### **6.3 Melding til EFTAs overvåkingsorgan**

Norges Bank kan gi EFTAs overvåkingsorgan (ESA) de opplysninger om banken som er nødvendig for å oppfylle krav til melding etter *lov om betalingsystemer mv. § 4-5*.

## **7 Oppsigelse og opphør**

Banken kan si opp sitt kontohold i Norges Bank med én (1) måneds skriftlig varsel. Oppsigelse fra Norges Banks side skal være saklig begrunnet og kan gis med umiddelbar virkning.

Ved vesentlig mislighold av disse vilkårene kan hver av partene suspendere kontoholdet i Norges Bank for en angitt periode, eller avslutte det med umiddelbar virkning.

Bankens kontohold i Norges Bank opphører med umiddelbar virkning dersom insolvensbehandling av banken er besluttet. Dette gjelder likevel ikke bestemmelsene om NICS Real i punkt 3.4, oppgjør av betalingsoppdrag fra VPS i punkt 3.5 og pant for lån i punkt 5.



## **8 Lovvalg og tvisteløsning**

Partenes rettigheter og plikter etter disse vilkårene reguleres av norsk rett.

Disse vilkårene og *Skjema for kontohold i Norges Bank (NBO) – Banker* er tilgjengelig på norsk og engelsk. Ved uoverensstemmelse mellom teksten på norsk og engelsk, gjelder teksten på norsk.

Partene skal søke å løse tvister om forståelsen av vilkårene ved forhandling. Hvis en tvist ikke er løst innen tre (3) måneder, skal tvisten løses ved ordinær domstolsbehandling. Eventuelle søksmål fremmes for Oslo tingrett.

## **9 Ikrafttredelse**

Disse vilkårene trer i kraft etter beslutning av Norges Bank.